

Hvordan kommer tariffavtaler på plass?

Fafo-frokost: #Rosastreiken: et bud om framtidens streik?

Kristine Nergaard



Streik for å oppnå tariffavtale

- Kjennetegn
 - Uorganiserte arbeidsgivere – oftest små
 - I snitt 2-4 per år
- Kan gi krevende konflikter
 - Langvarige & fastlåste
 - Jf. Krysset-saken 1975-76
- Men de fleste krav om tariffavtale løses uten konflikt



Arbeidsgiver er organisert

- Hovedavtalene har regler for når de ansatte har krav på tariffavtale
- I store deler av privat sektor:
 - 10 prosent organiserte innen det aktuelle området
 - Egne bestemmelser for mindre bedrifter og vertikale avtaler/funksjonærer
 - Fagforbundet må framsette krav – arbeidsgiver bindes ikke automatisk



• Foto: Arbark

Hvilken tariffavtale?

- Hovedavtalene regulerer
 - Hvilken tariffavtale som skal velges?
 - Frister for iverksettelse
 - Regler for hva som skjer hvis det er uenighet om valg av tariffavtale
 - “Tariffomt rom” kan gi streik

Bokbindere

Bompengevaktoverenskomsten-YTF

Bristow Norway AS - Flygeravtale

Bryggerier, mineralvann- og tobakksfabrikker

Brønnserviceavtale - SAFE

Bukseringsrederier-Maskinistforbundet

Bukseringsrederier-Norsk Sjøoffisersforb

Bukseringsrederier-Sjømannsforbundet

Bussbransjeavtale Norgesbuss Ekspress AS - Junit

Bussbransjeavtale-LO

Bussbransjeavtale-YS

Butikkoverenskomsten-HK

Byggeindustrien

Byggeindustrien - Parat

Bølgepapp,- kartonasjefabrikker m fl

CHC Helikopterservice AS-flygeavtalen

Cabin Services Norway AS - Kabinavtale

Dyrepleiere og klinikkassistenter

E-Overenskomsten - DNMF

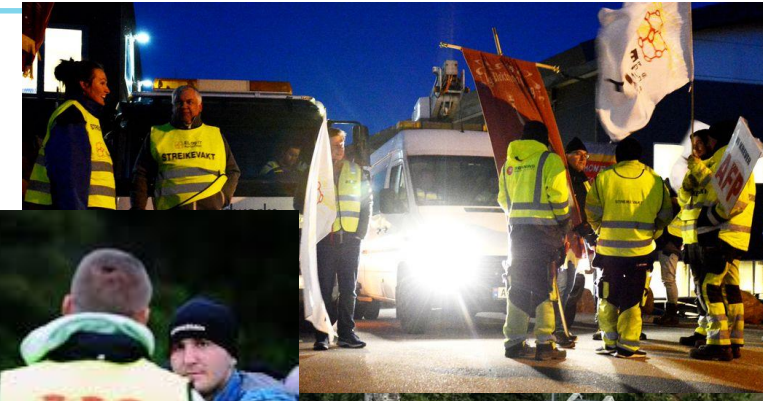
Egg-og Fjærfekjøttindustrien

Elektrofagene - YS/Parat

Elektrokjemisk industri

Arbeidsgiver er ikke organisert

- Arbeidstvistloven gjelder
 - Forhandlinger og mekling (vanligvis kretsnivå)
- Fortsatt ingen enighet?
 - Streik eller kravet frafalles
- I gjennomsnitt 2-3-4 slike saker per år
 - Ikke mange streikedager, men kan være langvarige og konfliktfylte



Bilder: Fri fagbevegelse, HK-nytt, Fellesforbundet.no, NNN.no, Utdanningsforbundet.no, ElogitForbundet

Ser vi konturene av framtidens streiker?

- Godt organiserte parter løser stort sett krav om nye tariffavtaler
 - Klarer den tradisjonelle fagbevegelsen å fange opp nye grupper?
 - Vil bedrifter i nye bransjer gå til arbeidsgiverorganisasjonene?
- Får de berørte parter på begge sider noe av nytte?
 - Er tariffavtalene tilpasset nye typer bransjer og yrker?
 - Møter de arbeidstakernes forventninger?
- Ting tar tid! Klarer man å møte forventningene om løsninger raskt?
- Mer synlige konflikter?
 - Plattformene gjør at kommunikasjon med kunder blir lett og kommunikasjon med sjefen blir vanskelig.
 - Vinnes streikene når man får støtte fra kunder, media og sivilsamfunn?

